

Súd: Okresný súd Michalovce
Spisová značka: 7C/140/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7714206848
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Mitterpák
ECLI: ECLI:SK:OSMI:2015:7714206848.4

Rozhodnutie

Okresný súd Michalovce JUDr. Milan Mitterpák v právnej veci navrhovateľa Z. I. N. R., A. C., Q.: XXXXXXXX, E. X, XXX XX R. , zastúpený JUDr. Petrom Frajtom, advokátom, so sídlom Garbiarska 5, 040 01 Košice 1, proti odporkyni C. Y. , Y.. XX. X. XXXX, Y. E. C. XX, XXX XX C., zastúpená opatrovníkom Vierou Čorbovou, zamestnankyňou tunajšieho súdu, o zaplatenie 60,60 € s príslušenstvom takto

rozhodol:

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 60,60 EUR spolu s úrokom z omeškania 5,5 % ročne zo sumy 60,60 EUR od 26. 5. 2013 do zaplatenia a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi trovy konania na účet právneho zástupcu žalobcu v sume 16,50 EUR a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 30. 4. 2014 domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 60,60 EUR s 5,5 % ročným úrokom z omeškania z dlžnej sumy od 26.5.2013 do zaplatenia, ako aj náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že žalovaná sa pri cestovaní dopravným prostriedkom žalobcu - autobusom dňa 25.5.2013 nepreukázala platným cestovným lístkom. Kontrolný pracovník žalobcu, jej preto uložil zaplatiť cestovné vo výške 0,60 EUR a úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom v sume 60,00 €, spolu teda vo výške 60,60 EUR. Žalovaná túto sumu napriek písomnej upomienke neuhradila.

Tunajší súd vo veci vydal dňa 30. 9. 2014 platobný rozkaz č.k. 8Ro/149/2014, ktorý sa nepodarilo doručiť žalovanej do vlastných rúk, pretože sa nachádza na neznámom mieste. Zároveň žalovanej ustanovil opatrovníka v osobe Viery Čorbovej, zamestnankyne tunajšieho súdu.

Podľa § 173 ods. 2 tretia veta O.s.p., súd zruší platobný rozkaz spravidla až spolu s ďalším úkonom vo veci samej, prípadne spolu s úkonom, ktorým sa konanie končí.

Súd vykonaným dokazovaním, oboznámením sa s pripojenými listinnými dôkazmi a obsahom spisu zistil nasledovný skutkový stav:

V zmysle hlásenia o porušení tarifných a prepravných podmienok zo dňa 25.5.2013, číslo dokladu 078462, variabilný symbol 6356 bola prepravným kontrolórom žalobcu vykonaná kontrola žalovanej, ktorá dňa 25.5.2013 v čase o 18,51 hod. cestovala linkou 16, pásmo T1, číslo voza 5240, smer - Stanica, Nemocnica - STV smer Podhradová bez platného cestovného lístka. Výzvou k úhrade zo dňa 30. 5. 2013 vyzval žalobca žalovanú k zaplateniu úhrady, cestovného a ostatných nákladov vo výške 62,30 €. Žalovaná však na výzvu vôbec nereagovala.

Podľa § 760 Občianskeho zákonníka, zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas.

Podľa § 772 Občianskeho zákonníka, podrobnejšiu úpravu osobnej a nákladnej prepravy určujú osobitné predpisy, najmä prepravné poriadky a tarify. V rámci tejto úpravy môžu prepravné poriadky tiež prevziať ustanovenia platné v medzinárodnej preprave pre vnútroštátnu prepravu; zodpovednosť za škodu na zdraví ustanovená týmto zákonom nesmie byť obmedzená.

Podľa ust. § 9 zákona č. 168/1996 Z.z. o cestnej doprave, dopravca je prostredníctvom vodiča alebo iného člena osádky autobusu, alebo iného svojho zamestnanca povereného výkonom kontroly (ďalej len "revízor"), alebo organizáciou prepravy (ďalej len "dispečer") oprávnený dávať cestujúcim pokyny a príkazy na zaistenie ich bezpečnosti alebo bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky.

Podľa ust. § 9 písm. b) zákona o cestnej doprave, vodič alebo iný člen osádky autobusu, alebo revízor môže uložiť cestujúcemu, ktorý sa nepreukáže platným cestovným lístkom, zaplatiť cestovné a úhradu (§ 14 ods. 3) alebo sa preukázať osobnými údajmi potrebnými na vymáhanie cestovného a úhrady v rozsahu meno a priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo, adresa trvalého bydliska, číslo občianskeho preukazu (cestovného pasu prípadne iného dokladu totožnosti), v prípade nepľnoletého cestujúceho meno a priezvisko zákonného zástupcu.

Podľa ust. § 14 ods. 3 zákona o cestnej doprave, úhrada pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom [§ 9 písm. b)] je dvadsaťnásobok základného cestovného bez príplatkov a zliav; v mestskej autobusovej doprave ju do stonásobku základného cestovného bez príplatkov a zliav určí dopravca v prepravnom poriadku.

Podľa § 11 ods. 1 písm. d) zák. č. 168/1996 Z.z. o cestnej preprave v znení neskorších predpisov, cestujúci je povinný zaplatiť cestovné a na výzvu vodiča alebo iného člena osádky autobusu, alebo revízora sa preukázať platným cestovným lístkom a zaplatiť úhradu (§ 14 ods. 3), ak sa pri kontrole nemôže preukázať platným cestovným lístkom alebo osobnými údajmi potrebnými na vymáhanie cestovného v rozsahu meno a priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo, adresa trvalého bydliska, číslo občianskeho preukazu (cestovného pasu prípadne iného dokladu totožnosti), v prípade nepľnoletého cestujúceho meno a priezvisko zákonného zástupcu, ako aj ďalšie úhrady podľa tarify za poškodenie alebo za znečistenie autobusu.

Podľa § 14 ods. 2 zákona, úhrada pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom [§ 9 písm. b)] je dvadsaťnásobok základného cestovného bez príplatkov a zliav; v mestskej autobusovej doprave ju do stonásobku základného cestovného bez príplatkov a zliav určí dopravca v prepravnom poriadku.

V súlade so zmluvou o preprave osôb a s Prepravným poriadkom DPMK, a.s., pre mestskú autobusovú, električkovú a trolejbusovú dopravu, vznikla tak povinnosť žalovanej zaplatiť cestovné a úhradu (pokutu) a ostatné náklady v celkovej sume 62,30 € (cestovné 0,60 € + úhrada 60,00 € + poštovné 1,70 €).

Súd v zmysle § 173 ods. 2 O.s.p., zrušil platobný rozkaz vydaný v danej právnej veci Okresným súdom Michalovce spolu s rozsudkom v danej právnej veci.

Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalovaná cestovala dňa 25.5.2013 bez platného cestovného lístka tak, ako je to podrobne rozpísané v hlásení o porušení tarifných a prepravných podmienok. Uplatnenú pohľadávku žalobcu vo výške 62,30 € v zmysle výzvy k úhrade zo dňa 30.5.2013 doposiaľ nezaplatila. Keďže žalovaná nezaplatila pohľadávku žalobcu, dostala sa do omeškania s plnením svojho peňažného dlhu.

Podľa § 517 ods.1 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia, ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

S poukazom na zistené skutočnosti, ako aj na vyššie citované zákonné ustanovenia, súd preto zaviazal žalovanú na zaplatenie istiny 60,60 € / bez uplatnených ostatných nákladov týkajúcich sa poštovného 1,70 EUR/, spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5,5 % ročne zo sumy 60,60 € od 26.5.2013 do zaplatenia, lebo nesplnením svojej povinnosti sa dostala do omeškania, pričom výška priznaných úrokov z omeškania je v súlade s ust. § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., keď základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu predstavovala 1%.

O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p. s tým, že úspešnému žalobcovi priznal trovy konania vo výške zaplateného súdneho poplatku za návrh v sume 16,50 €.

Najvyšší súd SR vo veci sp. zn. 4Mcd021/2009 uviedol, že súd rozhodujúci o priznaní náhrady trov konania je podľa § 142 ods.1 O.s.p. je povinný vždy skúmať účelnosť vynaložených trov konania uplatnených úspešným účastníkom konania v spore. Účelnosť je vlastnosť procesu v sledovaní cieľa. Účelnosť spravidla nachádza svoju opodstatnenosť vtedy, ak vychádza zo zákonných dôvodov a neprekračuje ich medze. Je preto potrebné rozlišovať medzi právom účastníka konania (fyzickej, právnickej osoby, štátneho orgánu) na právnu pomoc a nárokom na náhradu trov konania za poskytnutú právnu pomoc. Trovy konania potrebné na účelné vynaloženie alebo na ochranu práv sa však nemôžu posudzovať ako celok, aj keď účastník má právo na náhradu trov konania pretože každý úkon, alebo každé plnenie trov treba posudzovať samostatne.

Procesný súd v danej veci dospel k záveru, že jediným účelným nákladom, ktorý žalobcovi, ktorý mal v konaní čiastočný úspech, vznikol bolo zaplatenie súdneho poplatku vo výške 16,50 €.

Súd náhradu nákladov konania spojených so zastupovaním advokátom žalobcovi nepriznal, pretože sa nejednalo o náklady účelne vynaložené. Súd nijako nespochybuje právo žalobcu na zastúpenie advokátom a v priebehu konania ho rešpektoval. Právo účastníka na zastúpenie advokátom na jednej strane a právo na náhradu nákladov konania s tým spojených na strane druhej sú práva, ktoré spolu síce úzko súvisia, avšak nie sú nerozlučne spojené. Merítkom účelnosti uvedený §142 ods.1 O.s.p. je nevyhnutné pomenovať všetky náklady, ktoré účastníkovi v priebehu konania vznikli a teda aj náklady vynaložené v súvislosti s jeho zastúpením advokátom.

Súd náklady zastúpenia žalobcu, advokátom považoval za neúčelne po zistení, že sa jednalo o vec (ohľadne tzv. hmotného) typovo veľmi jednoducho po skutkovej i právnej stránke, pričom uplatňovanie týchto nárokov žalobcom dochádza vzorovou žalobou, v ktorej sa mení iba identifikačné údaje žalovanej strany, čísla vyúčtovacích faktúr a žalovaná suma. Vyplňovanie týchto žalôb je rutinnou činnosťou, nevyžadujúcou odborné znalosti. Ide o typovo jednu z najjednoduchších vecí, kde súd nemá poznatok, žeby takáto žaloba bola niekedy zamietnutá.

Žalobca a právny zástupca sú si vyššie uvedených okolností vedomí, a pretože aj keď súd vo veci nariadil pojednávanie, títo sa ho nikdy nezúčastňujú, vychádzajúc z toho, že súd sa pravdepodobnosťou hraničiacou rozhodne na základe predložených písomných podkladov v prospech žalobcu.

K rovnakému záveru k akému dospel súd aplikáciou § 142 ods.1 O.s.p. súd dospel aj za použitia § 150 ods. 2 O.s.p. podľa ktorého ak sú trovy konania drobných sporov neprimerané voči pohľadávke môže ich súd nepriznať alebo znížiť. Neprimeranosťou podľa súdu nemožno rozumieť iba zjavný nepomer medzi výškou uplatnenej drobnej pohľadávky a výškou trov konania, ale vôbec aj vznik trov konania, ktorý vznik vo vzťahu k jednoduchosti sporu je ako taký neprimeraný.

Súd zároveň poukazuje na nález Ústavného súdu Českej republiky sp.zn. I.Us988/2012 podľa ktorého typový spôsob uplatnenia pohľadávky je dôkazom toho, že účelom právneho zastúpenia nie je poskytovanie právnej pomoci ale parazitovanie na drobných pohľadávkach voči občanom, ktoré sú umelo navyšované do nezmyselnej výšky za účelom zabezpečenia ľahkého zárobku. Takéto správanie je zneužitím práva na zastúpenie advokátom, resp. dokonca procesnou šikanou, a preto takéto trovy konania nemožno priznať hoci bol účastník vo veci samej úspešný.

O trovách konania súd rozhodol aj s poukazom na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6Co 443/2014 zo dňa 29.5.2015.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní od jeho doručenia na tunajšom súde.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, musí byť označené, proti ktorému rozhodnutiu súdu smeruje v akom rozsahu rozhodnutie súdu napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha a musí byť podpísané a datované.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.